

จุลสารข่าววินัยและคุณธรรม

ฉบับที่ 5/2551

ปีงบประมาณเก่าผ่านไป ปีงบประมาณใหม่เริ่มย่างเข้ามา บางคนคงดีอกดีใจที่ได้เลื่อนขั้นเงินเดือนกรณีพิเศษ อีกหลายคนซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ที่ไม่ได้เลื่อนขั้นกรณีพิเศษก็อย่าไปคิดอะไรมาก ได้ก็ดีไม่ได้ก็ไม่เป็นไร เป็นเรื่องธรรมดาครับ มีสุขก็มีทุกข์ มีสรรเสริญก็มีนิทา มีลาภก็มีเสื่อมลาภ มียศก็มีเสื่อมยศ

เนื่องจากเนื้อหาเรื่องราวหรือเหตุการณ์ที่กระทำผิดทางวินัยของหน่วยงานต่าง ๆ ที่พบมักจะคล้ายกัน (เป็นพฤติกรรมการลอกเลียนแบบหรือเปล่าก็ไม่ทราบ) จุลสารข่าวกลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรมฉบับนี้คณะผู้จัดทำจึงขอเปลี่ยนบรรยากาศจากตัวอย่างการกระทำผิดทางวินัยไว้ชั่วคราว ออกจะเป็นแนววิชาการมากขึ้นนิดหน่อย โดยได้นำเอาคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ศาลปกครองกลาง และหนังสือหรือมานำเสนอ ก่อนนี้ยังไม่เคยมีใครบอกว่าสิ่งที่เราทำผิดหรือถูก เราคิดอย่างไรเราก็ทำของเราไปเรื่อยเรื่อย ชำร่ายผู้บริหารกับผู้ปฏิบัติบางคน มีอคติ ปัญหาุ่นวาย จึงเกิดขึ้นไม่สิ้นสุด จึงเป็นเรื่องที่ทุกคนต้องศึกษาหาความรู้ไว้

เรื่องที่ 1 คัดมาจากคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 410/2550 วันที่ 27 มิถุนายน 2551 ซึ่งเป็นการฟ้องขอให้ประเมินย่อยหลังไปถึงก่อนออกจากราชการ อธิบายวิธีการประเมินคุณลักษณะบุคคลและประเมินผลงานไว้อย่างชัดเจน และปิดท้ายคำพิพากษาด้วยความเห็นเกี่ยวกับการฟ้องคดีเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยด้วย ทำได้หรือไม่ได้อย่างไร ลองศึกษาดู เกี่ยวข้องกับพวกเราที่คิดจะประเมินเข้าสู่ตำแหน่งวิชาการและอยากจะร้องเรียนทุกคน

@ ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมินคุณลักษณะของบุคคลจาก สำนักบริหารจัดการด้านพลังงานปรมาณู ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ถือว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการคัดเลือกให้ส่งผลงานเข้ารับการประเมิน การที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ให้ผู้ฟ้องคดียืนยันว่าประสงค์จะขอรับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 8 ว หรือไม่ ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือยืนยันเสนอผลงานเข้ารับการประเมินอีกครั้งหนึ่ง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 ให้คณะทำงานพิจารณา

บุคคลที่จะเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดำเนินการต่อไป จึงเป็นการมอบหมายให้คณะทำงานไปพิจารณาการ ประเมินคุณลักษณะของบุคคลเพื่อคัดเลือกผู้ที่มีคุณลักษณะเหมาะสม และให้ส่งผลงานเข้ารับการประเมินผลงานว่าเป็นผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นหรือไม่ ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากราชการแล้วตั้งแต่วันที่ 25 ธันวาคม 2549 ก่อนนำคดีมาฟ้องศาล โดยยังไม่ทราบผลการพิจารณาของ

คณะทำงาน สถานภาพการเป็นข้าราชการของผู้ฟ้องคดีจึงสิ้นสุดลง ดังนั้น ถึงแม้ศาลจะพิพากษาให้เพิกถอนการประเมินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 และให้มีการประเมินคุณลักษณะบุคคลของผู้ฟ้องคดีใหม่ หรือเพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 และให้แต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการที่มีความเป็นกลางตามคำขอของผู้ฟ้องคดีก็ตาม ผู้ฟ้องคดีก็ไม่อาจนำเสนอผลงานเข้ารับการประเมิน และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุก็ไม่อาจสั่งแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ และไม่อาจแต่งตั้งย้อนหลังไปถึงวันที่ฟ้องคดีได้ยื่นเรื่องขอรับการประเมินครั้งแรกได้เช่นเดียวกัน จึงไม่ถือว่าผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ตามมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 ส่วนคำขอให้พิจารณาความผิดทางวินัยต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 นั้น การดำเนินการทางวินัยเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาของผู้ที่ถูกลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด ไม่ใช่อำนาจหน้าที่ของศาล นอกจากนั้นการลงโทษทางวินัยต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 ไม่มีผลเป็นการแก้ไขเยียวยาความเดือดร้อนเสียหายของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดค่าบังคับได้ ศาลปกครองชั้นต้นจึงมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ แล้วว่า ผู้ขอรับการประเมินมีคุณสมบัติครบถ้วนสามารถเข้ารับการประเมินได้

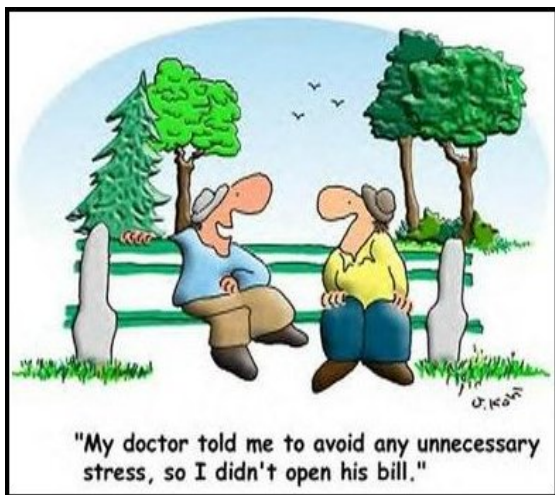
ผู้ฟ้องคดียื่นคำร้องอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา ความว่าการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นนั้นมิได้ระงับลงเนื่องจากเหตุที่ผู้ขอรับการประเมินลาออกจากราชการหรือเกษียณอายุราชการ เพราะหากผลงานของผู้รับการประเมินมีคุณภาพเหมาะสมกับตำแหน่งที่ขอประเมิน ผู้บังคับบัญชาของหน่วยงานก็สามารถออกคำสั่งแต่งตั้งย้อนหลังไปจนกระทั่งถึงวันที่คณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกหรือเจ้าหน้าที่บริหารงานบุคคลที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบแล้วว่า ผู้ขอรับการประเมินมีคุณสมบัติครบถ้วนสามารถเข้ารับการประเมินได้ ดังนั้น การพิจารณาแต่งตั้งย้อนหลังจึงสามารถกระทำได้ เช่น ข้าราชการเกษียณอายุที่ได้รับการเลื่อนให้ดำรง

Copyright 2006 by Randy Glasbergen.
www.glasbergen.com

“More and more patients are going to the Internet for medical advice. To keep my practice going, I changed my name to Dr. Google.”

ตำแหน่งสูงขึ้นไปแม้ครบวาระเกษียณอายุราชการแล้วก็ตาม หรือกรณีผู้ที่กระทำความผิดวินัยก็ยังมี ความผิดและถูกลงโทษในภายหลังได้ สำหรับกรณีของผู้ฟ้องคดีนั้น แม้ผู้ฟ้องคดีลาออกจากราชการ แล้ว แต่ก็ยังมีสิทธิที่จะขอกลับเข้าราชการใหม่ได้ เพราะมิได้เป็นการลาออกจากราชการเพื่อขอรับสิทธิ ประโยชน์พิเศษ ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลงผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน ผู้ฟ้องคดีก็ยังปรารถนาที่จะ กลับเข้ารับราชการใหม่อีก นอกจากนี้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การดำเนินการทางวินัยต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 น่าจะมีผลเสียหายความเสียหายทางจิตใจของผู้ฟ้องคดี ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาล ปกครองชั้นต้นเป็นรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า หลักเกณฑ์การประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ (ตำแหน่งประเภททั่วไป) และตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ ตำแหน่งระดับ 8 ลงมา ตามหนังสือ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1006/ว10 ลงวันที่ 15 กันยายน 2548 ได้กำหนดให้มีการคัดเลือกบุคคลที่มีความ เหมาะสมก่อนที่จะให้ส่งผลงานประเมิน สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลที่จะเข้ารับการ ประเมินผลงาน นั้น ได้กำหนดให้ อ.ก.พ. กรม หรือคณะกรรมการที่ อ.ก.พ. กรม แต่งตั้ง เป็นผู้ พิจารณาคัดเลือกจากผู้ผ่านการประเมินคุณลักษณะของบุคคลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด หลังจากคัดเลือกบุคคลที่เหมาะสมแล้ว จึงให้บุคคลนั้นส่งผลงานเข้ารับการประเมินตามหลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งจะต้องมีการ

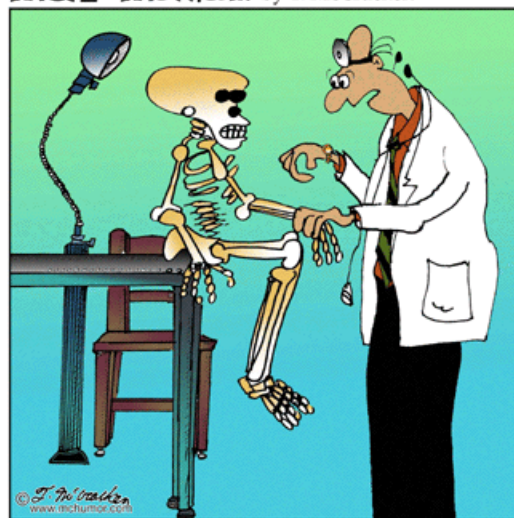
แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานอีกชุดหนึ่ง พิจารณาผลงานของผู้นั้น หากผ่านการประเมินผล งาน จึงจะรายงานให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ นั้น ให้ดำรง ตำแหน่งที่สูงขึ้นไป ดังนั้น การประเมินจึงมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่หนึ่ง การประเมินคุณลักษณะ ของบุคคล และขั้นตอนที่สอง การประเมินผลงาน ซึ่งผู้ประเมินจะต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะ ของบุคคลเสียก่อน จึงจะส่งผลงานประเมินได้ จากข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมิน คุณลักษณะของบุคคลจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านขั้นตอนที่หนึ่ง ส่วนการที่ผู้ฟ้องคดีได้ร้องทุกข์ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ให้ผู้ฟ้องคดียืนยันว่าประสงค์จะขอรับ การประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเทศสัมพันธ์ 8 ว หรือไม่ว่าผู้ฟ้องคดีได้ทำหนังสือ ยืนยันที่จะเสนอผลงานเข้ารับการประเมินอีกครั้งหนึ่ง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 ให้คณะทำงานพิจารณาบุคคลที่จะเข้ารับการประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลงานอีกชุดหนึ่ง พิจารณาผลงานของผู้นั้น หากผ่านการประเมินผล งาน จึงจะรายงานให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 สั่งบรรจุและแต่งตั้งผู้ นั้น ให้ดำรง ตำแหน่งที่สูงขึ้นไป ดังนั้น การประเมินจึงมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่หนึ่ง การประเมินคุณลักษณะ ของบุคคล และขั้นตอนที่สอง การประเมินผลงาน ซึ่งผู้ประเมินจะต้องผ่านการประเมินคุณลักษณะ

ดำเนินการต่อไป จึงเป็นการมอบหมายให้คณะทำงานไปพิจารณาประเมินคุณลักษณะของบุคคลเพื่อคัดเลือกผู้ที่มีคุณลักษณะเหมาะสม ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจึงยังอยู่ในขั้นตอนที่หนึ่ง การประเมินคุณลักษณะของบุคคล เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ฟ้องคดีได้ลาออกจากราชการเมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2549 อันเป็นวันก่อนที่ผู้ฟ้องคดีจะนำคดีมาฟ้องต่อศาล จึงทำให้สถานะภาพการเป็นข้าราชการของผู้ฟ้องคดีสิ้นสุดลง ดังนั้น แม้ศาลจะพิพากษาให้เพิกถอนการประเมินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2549 และให้แต่งตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการที่มีความเป็นกลางตามคำขอของผู้ฟ้องคดีก็ตาม ผู้ฟ้องคดีก็ไม่อาจนำเสนอผลงานเข้ารับการประเมิน และผู้มีอำนาจสั่งบรรจุก็ไม่อาจแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้นได้ ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่คำขอต่อศาลปกครองให้ออกคำสั่งบังคับได้นั้น ไม่มีผลเป็นการเยียวยาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ ตามมาตรา 42 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 ส่วนคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ดำเนินการลงโทษทางวินัยต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 3 นั้น เห็นว่า การดำเนินการทางวินัยเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชา และไม่มีผลเป็นการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งบังคับให้ได้ ตามมาตรา 72 แห่งพระราชบัญญัติข้างต้น ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับฟ้องไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วย จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น

เรื่องที่ 2 เป็นการวินิจฉัยชี้ขาดเรื่องอายุความ ซึ่งอายุความในแต่ละประเภทของคดีนั้น ศาลมีวิธีพิจารณาต่างกัน ในคดีอาญาหากศาลเห็นว่าคดีขาดอายุความศาลจะต้องมีคำพิพากษายกฟ้องจำเลย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39(2) ในคดีแพ่งถ้าคู่ความไม่ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ศาลจะเอามาเป็นเหตุยกฟ้องไม่ได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 193/29 ส่วนคดีปกครองนั้น หากเห็นว่าศาลปกครองจะมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาและสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เว้นแต่ศาลเห็นว่าคดีนี้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่น โดยศาลเห็นเองหรือคู่กรณีมีคำขอ ศาลจะรับไว้พิจารณาก็ได้ตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 ข้อ 30 วรรคสอง

McHUMOR.com by T. McCracken

"I wish you'd come to me sooner."

@ ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้วเห็นว่า สัญญาการรับทุน ก.พ. เพื่อศึกษาวิชาในต่างประเทศ ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2540 ที่ผู้ฟ้องคดีที่ 1 ทำกับผู้ฟ้องคดี มีใจความว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เข้ารับราชการในกระทรวง ทบวง กรมใด เมื่อใด โดยได้รับเงินเดือนตามที่ ก.พ. กำหนด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จะเข้ารับราชการในกระทรวง ทบวง กรม ตามที่ผู้ฟ้องคดีกำหนด และจะรับราชการอยู่ต่อไปอีกในกระทรวง ทบวง กรม นั้น และหรือกระทรวง ทบวง กรม อื่น ที่ผู้ฟ้องคดีเห็นชอบ ติดต่อกันเป็นเวลาที่ถูกฟ้องคดีที่ 1

ได้รับเงินเดือนรวมทั้งเงินเพิ่มจากทางราชการในระหว่างศึกษาวิชาในต่างประเทศตามสัญญาดังกล่าว ถ้าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ไม่กลับประเทศไทยภายในเวลาที่ผู้ฟ้องคดีกำหนดหรือไม่ยอมเข้ารับราชการในกระทรวง ทบวง กรม ตามที่ผู้ฟ้องคดีกำหนด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ยินยอมรับผิดชอบใช้ทุน ก.พ. ที่ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายไปแล้วทั้งสิ้น กับใช้เงินอีกสองเท่าของจำนวนทุน ก.พ. ดังกล่าว ให้เป็นเบี้ยปรับแก่ผู้ฟ้องคดีด้วยทันที ถ้าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 รับราชการไม่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ยินยอมรับผิดชอบใช้ทุน ก.พ. ที่ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายไปแล้ว รวมทั้งเบี้ยปรับดังกล่าวโดยลดลงตามส่วนจำนวนเวลาที่ผู้ฟ้องคดีรับราชการไปบ้างแล้ว เว้นแต่ในกรณีซึ่ง ก.พ. และกระทรวงการคลังจะใช้ดุลพินิจพิจารณาเห็นว่ามิใช่ผลอันสมควรให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 พ้นความรับผิด สัญญาดังกล่าวเป็นสัญญาที่คู่สัญญาอย่างน้อยฝ่ายหนึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครอง และมีลักษณะเป็นสัญญาที่ให้จัดทำบริการสาธารณะ จึงเป็นสัญญาทางปกครอง ตามนัยมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 เมื่อคดีนี้ ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ประพฤติผิดสัญญาการรับทุน ก.พ. เพื่อศึกษาวิชาในต่างประเทศ ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2540 โดยไม่ยอม รับราชการในกระทรวง ทบวง กรม ที่ผู้ฟ้องคดีกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ ให้ครบระยะเวลาที่สัญญาดังกล่าวกำหนดและไม่ชดใช้ทุน ก.พ. ที่ผู้ฟ้องคดีได้จ่ายไป พร้อมเบี้ยปรับตามสัญญา ขอให้ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ชำระเงิน

แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน 2,740.26 ดอลลาร์สหรัฐ กับอีก 125,245.08 โครนสวีเดน (คิดเป็นเงินไทย ณ วันที่ 26 มีนาคม 2550 จำนวน 96,046.11 + 627,164.74 บาท) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 723,210.85 บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จคดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ซึ่งมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (4) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 บัญญัติให้อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครอง อย่างไรก็ตาม การฟ้องคดีต่อศาลปกครองต้องยื่นฟ้องภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

โดยการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองนั้น มาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในเวลาที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ บัญญัติให้ยื่นฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี คำฟ้องที่ ยื่นเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาการฟ้องคดีแล้ว ข้อ 30 วรรคสอง แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการ ในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2543 กำหนดให้ศาลปกครองมีคำสั่งไม่ รับคำฟ้องไว้พิจารณา และสั่งจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ เว้นแต่ศาลเห็นว่าคดีนี้เป็นประโยชน์ แก่ส่วนรวมหรือมีเหตุจำเป็นอื่น โดยศาลเห็นเองหรือคู่กรณีมีคำขอ ศาลจะรับไว้พิจารณาก็ได้ กรณีจึง มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาว่า ผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้เมื่อใด และได้ยื่นฟ้องคดี นี้ภายในระยะเวลาที่กำหนดกำหนดหรือไม่ พิจารณาดูแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีจะใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ถูก ฟ้องคดีที่ 1 ชำระหนี้อันได้แก่ทุน ก.พ. ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ใ้รับไปทั้งสิ้น และเบี่ยงปรับ โดยฟ้องขอให้ ศาลพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ชำระหนี้ดังกล่าวให้แก่ตนได้เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ประพฤติผิดสัญญา การรับทุน ก.พ. เพื่อศึกษาวิชาในต่างประเทศ ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2540 โดยไม่ยอมรับราชการใน กระทรวง ทบวง กรม ที่ผู้ฟ้องคดีกำหนดหรือให้ความเห็นชอบให้ครบระยะเวลาตามที่สัญญาดังกล่าว

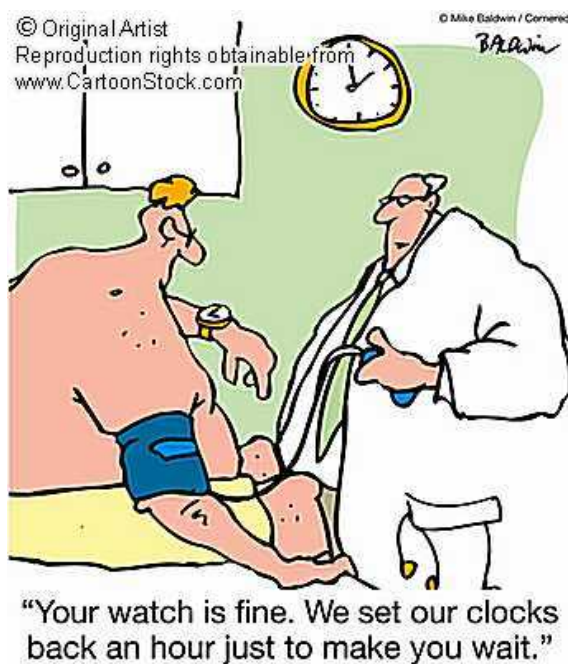
Hey Joe, I think this one's on to us!

กำหนด เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้ยื่น หนังสือขอลาออกจากราชการตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้มีคำสั่งกรมการ กงสุล กระทรวงการต่างประเทศ ที่ 71/2549 เรื่อง อนุญาตให้ข้าราชการลาออกจากราชการ ลงวันที่ 26 มกราคม 2549 อนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ลาออกจากร าชการตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 กรณีจึงถือได้ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ประพฤติผิดสัญญาดังกล่าวตั้งแต่วันที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ลาออกจากราชการ คือ วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 และวันดังกล่าวคือวันที่มีเหตุแห่งการ ฟ้องคดีนี้ และเมื่อกระทรวงการต่างประเทศมีหนังสือ ที่ กค 0202/2127 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2549 แจ้ง เลขาธิการ ก.พ. ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ใ้ขอลาออกจากราชการตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 โดยยัง ปฏิบัติราชการชดใช้ทุนไม่ครบตามสัญญาการรับทุน และกระทรวงการต่างประเทศได้มีคำสั่งที่ 71/2549 ลงวันที่ 26 มกราคม 2549 อนุญาตให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ลาออกจากราชการตั้งแต่วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2549 แล้ว ซึ่งเจ้าหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือดังกล่าวตามเลขรับที่ 9134 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2549 จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีได้รู้หรือควรรู้ถึงการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ประพฤติผิดสัญญา

การรับทุน ก.พ. เพื่อศึกษาวิชาในต่างประเทศ ลงวันที่ 23 พฤษภาคม 2540 อันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2549 หาใช้วันที่ 17 เมษายน 2549 ซึ่งเป็นวันที่ที่ปรึกษาระบบราชการ ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการ ก.พ. ได้ลงนามในหนังสือทวงถามให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ชดใช้ทุนการศึกษาและเบี้ยปรับ ตามหนังสือ ที่ นร 1007.3/1791 ลงวันที่ 17 เมษายน 2549 ดังที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้างมาในคำร้องอุทธรณ์ไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงชอบที่จะใช้สิทธิเรียกร้องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ชำระหนี้ตามสัญญาดังกล่าว โดยยื่นฟ้องต่อศาลภายในหนึ่งปีนับแต่วันดังกล่าว คือภายในวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2550 แม้จะได้รับความจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้มีหนังสือลงวันที่ 19 กรกฎาคม 2549 ถึงเลขาธิการ ก.พ. ขอชดใช้ทุนการศึกษาและเบี้ยปรับของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 โดยขอผ่อนชำระปีละไม่น้อยกว่า 120,000 บาท โดยไม่คิดดอกเบี้ย และผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้นำเงินมาชำระหนี้ทุนและเบี้ยปรับให้แก่ผู้ฟ้องคดี จำนวน 127,395.50 บาท โดยผู้ฟ้องคดีได้ออกใบเสร็จในนามของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 แล้ว ได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ทราบ และขอให้ชำระหนี้ที่ยังค้างอยู่ก็ตาม แต่พฤติการณ์ดังกล่าวก็คงถือได้แต่เพียงว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 รับสภาพหนี้ที่ตนต้องรับผิดชอบใช้ให้แก่ผู้ฟ้องคดีในฐานะที่เป็นผู้ค้ำประกันการชำระหนี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และเป็นเหตุให้อายุความหรือระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการฟ้องคดีผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 สะดุดหยุดลง ตามนัยมาตรา 193/14 และมาตรา 193/15 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งพาณิชย์ เท่านั้น การที่ผู้ฟ้องคดีได้ออกใบเสร็จรับเงิน จำนวน 127,395.50 บาท ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 นำมาชำระ โดยระบุไว้ในใบเสร็จรับเงินดังกล่าวว่าได้รับเงินจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ทราบ และขอให้ชำระหนี้ที่ค้างอยู่ ยังไม่เพียงพอที่จะทำให้ถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้รับสภาพหนี้แทนผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 และในนามของผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ซึ่งจะเป็เหตุให้อายุความหรือระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 สะดุดหยุดลงตามนัยแห่งบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวด้วยแต่ประการใด ทั้งยังไม่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายบทใดบัญญัติให้อายุความสะดุดหยุดลงเป็นโทษแก่ผู้ค้ำประกันยอมเป็นโทษแก่ลูกหนี้ด้วย การที่ผู้ฟ้องยื่นฟ้องต่อศาลขอให้พิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ชำระหนี้ดังกล่าวแก่ตน เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2550 จึงเป็นการยื่นฟ้องเมื่อล่วงพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่มาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ซึ่งใช้บังคับอยู่ในเวลาที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้กำหนดแล้ว ทั้งการที่ผู้ฟ้องคดีฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 เป็นคดีนี้เป็นไปเพียงเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ชดใช้เงินและเบี้ยปรับให้เท่านั้น กรณีจึงไม่อาจถือได้ว่าการรับคำฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ไว้พิจารณาจะเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ไว้พิจารณานั้น ชอบแล้ว ศาลปกครองสูงสุดเห็นฟ้องด้วยอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีฟังไม่ขึ้น

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างเวลาที่ศาลปกครองสูงสุดกำลังพิจารณาคำร้องนี้อยู่ได้มีการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2551 ขึ้นใช้บังคับ ซึ่งมี

ผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 โดยมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้ยกเลิกความในมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 แล้ว บัญญัติให้การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ตามมาตรา 9 วรรคหนึ่ง (4) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542 ต้องยื่นฟ้องภายในห้าปีนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่มิเหตุแห่งการฟ้องคดี และโดยที่บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติ เมื่อไม่มีบทเฉพาะกาลกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น จึงมีผลใช้บังคับกับการฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองทุกคดีในทันที เมื่อนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้จนถึงวันที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองชั้นต้นยังไม่พ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามที่มาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2551 บัญญัติกำหนดค่าฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 จึงเป็นค่าฟ้องที่ศาลปกครองอาจรับไว้พิจารณาได้ จึงมีคำสั่งให้ศาลปกครองชั้นต้นรับค่าฟ้องของผู้ฟ้องคดีที่ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ไว้พิจารณา

เรื่องที่ 3 เป็นเรื่องตอบข้อหารือตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร 1011/354 ลงวันที่ 26 กันยายน 2551 มีความคำว่า “สอบสวนพิจารณา” ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2538) ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ข้อ 4 ว่าหมายรวมรวมถึงการพิจารณาในชั้นศาลด้วย ซึ่งเป็นผลร้ายต่อผู้ที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ทำให้ยังไม่สามารถกลับเข้ารับราชการได้แม้ศาลอุทธรณ์จะพิพากษากลับให้ยกฟ้องและได้รับการอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวระหว่างโจทก์ฎีกาก็ตาม

@ ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขแจ้งว่า สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด รำรวย ได้หารือปัญหาเกี่ยวกับการขอกลับเข้ารับราชการของข้าราชการที่ถูกสั่งพักราชการ โดยแจ้งข้อเท็จจริงและส่งเอกสารไปประกอบการพิจารณาสรุปได้ว่า นายทองแท้ แพ้ไฟ นักวิชาการสาธารณสุข 6 (ด้านบริการทางวิชาการ) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมั่งมี ได้ต้องหาคดีอาญาข้อหาฆ่าคนตายโดยเจตนา และถูกฝากขังอยู่ที่เรือนจำจังหวัดรำรวย ตั้งแต่วันที่ 11 พฤษภาคม 2547 เป็นเวลา

ติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวัน จังหวัดร่ำรวยได้มีคำสั่งพักราชการผู้นี้ในกรณีต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา และถูกฝากขังอยู่ที่เรือนจำจังหวัดร่ำรวยเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวัน โดยขณะนี้การสอบสวนทางวินัยได้รอผลคดีอาญาจนกว่าคดีจะถึงที่สุด ส่วนการดำเนินคดีอาญาปรากฏว่า พนักงานอัยการได้เป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้นี้ต่อศาลจังหวัดร่ำรวย

ซึ่งศาลได้มีคำพิพากษาว่าผู้นี้มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288 ให้ลงโทษจำคุกตลอดชีวิต แต่ในชั้นอุทธรณ์ ศาลได้มีคำพิพากษายกฟ้องแต่ให้ขังจำเลยไว้ในระหว่างฎีกา ต่อมาเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2551 ศาลฎีกาได้อนุญาตให้ปล่อยตัว นายทองแท้ แพ้ไฟ ชั่วคราว ระหว่างฎีกา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดร่ำรวยจึงหารือว่าในระหว่างที่รอฟังคำพิพากษาของศาลฎีกา นายทองแท้ แพ้ไฟ จะขอกลับเข้ารับราชการได้หรือไม่ ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขพิจารณาแล้วเห็นว่าตามคำสั่งพักราชการของ นายทองแท้ แพ้ไฟ ระบุว่าเป็นกรณีต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาและถูกขังเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวัน ดังนั้น เมื่อผู้นี้ได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวจากศาลฎีกา เหตุในการสั่งพักราชการดังกล่าวจึงน่าจะหมดสิ้นไป เพื่อให้เป็นบรรทัดฐานในทางปฏิบัติที่ถูกต้อง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงหารือว่า กรณีนี้ นายทองแท้ แพ้ไฟ จะขอกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการในขณะนี้ได้หรือไม่ อย่างไร สำนักงาน ก.พ. มีความเห็นว่า กฎ ก.พ. ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2538) ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ข้อ 4 ได้กำหนดว่า “การสั่งพักราชการให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา...” ซึ่งคำว่า “สอบสวนพิจารณา” หมายถึง การสอบสวนพิจารณาในเรื่องที่ถูกสอบสวนทางวินัย และหมายความรวมถึงการพิจารณาคดีของศาลด้วย ซึ่งหลักการนี้ ก.พ. ได้เคยวินิจฉัยและตอบข้อหารือกรมการปกครอง ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร 0711/49867 ลงวันที่ 28 เมษายน 2525 ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงตามที่หารือปรากฏว่าคดีอาญาเรื่องนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา ซึ่งศาลยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุด จึงต้องถือว่า กรณียังอยู่ระหว่างการสอบสวนพิจารณาตามนัยข้อ 4 ของกฎ ก.พ. ฉบับดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดร่ำรวยจึงไม่อาจสั่งให้ผู้นี้กลับเข้ารับราชการได้

รวบรวมโดย นายสมพงษ์ สุรินทร์ นิตกร 8

นายปกาสิต คำจันทร์ นิตกร 7

กลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม

สำนักบริหารกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข